

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 2/2015
Vedtaksdato: 16.01.2015

Vår ref. (saksnr.): 201404814-7
Arkivkode: 400

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN. KRAV OM RELEVANT KOMPETANSE I UNDERVISNINGSFAG M.M.

Saksfremstilling:

Det vises til høringsbrev med lenke til høringsnotat av 22.10.2014 fra Kunnskapsdepartementet med forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven, jf. vedlegg 1. Høringsnotatet inneholder forslag om:

- å endre reglene om krav om relevant kompetanse i undervisningsfag (kap. 2)
- å klargjøre hvilke avgjørelser i skolesammenheng som barneverntjenesten har rett til å ta på vegne av barnet når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet (kap. 3)
- å endre navnet på faget religion, livssyn og etikk (RLE) og innføre en bestemmelse om tidsbruk knyttet til kristendomskunnskap i læreplanen i faget (kap. 4)

Vedtakskompetanse:

Uttalelsen avgis av byråden for kunnskap og utdanning etter delegert fullmakt, jf. bystyrets vedtak 30.05.2001, sak 218 og byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360 om behandling av høringsuttalelser fra Oslo kommune.

Vedtak:

Oslo kommune gir følgende uttalelse til forslag til endringer i Opplæringsloven og privatskoleloven:

Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag

Departementet foreslår at lærere som fullførte sin utdanning før 01.01.2014 ikke lenger vil være unntatt kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag. Det forslås å endre opplæringsloven slik at den åpner for å innføre krav for alle fast ansatte lærere. Forslaget følger opp regjeringens politiske plattform med krav om at "*alle lærere fra 1. trinn skal ha fordypning i de basisfagene de underviser i*".

Endringer i opplæringsloven § 10 – 2 tredje ledd innebærer at alle lærere som underviser i fagene matematikk, engelsk, norsk, samisk og norsk tegnspråk, skal ha fordypning i faget uansett tidligere gjeldende krav om undervisningskompetanse i henhold til lov og forskrift. I henhold til

opplæringslovens § 10 – 2 fjerde ledd, kan imidlertid skoleeier fravike kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag i tilfeller hvor skolen ikke har nok kvalifisert.

Oslo kommune støtter forslagene.

Kompetansekravene skal oppfylles gjennom en økt satsing på videreutdanning. Oslo kommune forutsetter at satsingen på etter- og videreutdanning opprettholdes over tid, slik at allerede ansatte i undervisningsstillinger kan få nødvendig kompetanseheving.

For at læreres fravær i forbindelse med å ta videreutdanning ikke skal gå utover elevenes læringsutbytte, må det, slik Oslo kommune ser det, legges til rette for en systematisk tilnærming både fra nasjonalt nivå, skoleeiernivå og på den enkelte skole. «Belastningen» må fordeles jevnt over en tiårsperiode. Oslo kommune mener at en utvidelse av videreutdannings-satsingen primært bør bestå av stipendordning fremfor en vikarordning. Med en stipendordning vil lærere i større grad studere utenom arbeidstid og være mer tilstede på skolen og i undervisningen, og det vil redusere skolens utfordringer når det gjelder vikarbehov. Kunnskapsdepartementet bør vurdere om ikke deler av videreutdanningen bør legges til skolens ferier.

Rett til å ta avgjørelser på vegne av barnet når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet

Forslaget går ut på å klargjøre hvilke avgjørelser i skolesammenheng barneverntjenesten kan ta på vegne av barnet etter en omsorgsovertakelse, og hvilke avgjørelse foreldrene fremdeles skal kunne ha. Verken barnevernloven, opplæringsloven eller privatskoleloven regulerer direkte om det er barneverntjenesten eller foreldrene som i skolesammenheng skal ta avgjørelser på barnets vegne etter en omsorgsovertakelse.

Departementet ber derfor om innspill til deres vurderinger av:

- hvilke skolesaker som skal kunne avgjøres av henholdsvis foreldrene og barneverntjenesten etter en omsorgsovertakelse
- om det er andre skolesaker enn de som omtales i høringsnotatet, som bør vurderes

Departementets foreslår at det tas inn en ny bestemmelse i opplæringsloven og privatskoleloven hvor det reguleres særskilt om det er foreldrene eller barneverntjenesten som kan ta avgjørelser på vegne av barnet i skolesaker med omsorgsovertakelse etter barnevernloven § 4-12. Departementet foreslår at bestemmelsen også gjøres gjeldende ved akuttvedtak om plassering utenfor hjemmet etter barnevernloven § 4-6 andre ledd og ved vedtak om flytteforbud eller omsorgsovertakelse etter barnevernloven § 4-8.

Departementet foreslår at barnets foreldre har rett til å ta avgjørelser på vegne av barnet i vesentlige spørsmål som valg av privat skole, fritak fra hele opplæringsplikten, fritak fra undervisning ut fra foreldrenes religion eller livssyn, krav om opplæring i og på samisk og i finsk og valg av målform. Barneverntjenesten gis rett til å ta avgjørelser på vegne av barnet i øvrige skolesaker som er regulert i opplæringsloven og privatskoleloven. Dette vil blant annet innebære at barneverntjenesten gis rett til å ta avgjørelser på barnets vegne i følgende saker:

- Spesialundervisning
- Tiltak vedrørende det fysiske og psykososiale skolemiljøet
- Valg av annen offentlig skole enn nærskolen
- Fritak fra deler av opplæringen, samt tidlig og utsatt skolestart
- Grunnskoleopplæring i og på tegnspråk
- Skyss eller innlosjering

Oslo kommune støtter forslaget om at barnevernet gis rett til å ta avgjørelser i skolesaker for barn under barnevernets omsorg. Mange av rettighetene som er lagt til foreldre i opplæringsloven med forskrifter må betraktes som vanlig oppfølging av barnets skolegang, og hører naturlig inn under den daglige omsorgen for barnet. Dette gjelder bl.a. foreldrenes rett til foreldresamarbeid, halvårssamtale, informasjon om ordensreglement og å søke fritak fra vurdering, m.v.

Når det gjelder forslaget om at barnets foreldre skal gis rett til å ta avgjørelser på vegne av barnet i vesentlige spørsmål, så er det etter Oslo kommunes oppfatning ikke foretatt en tilstrekkelig vurdering av hva slags ansvarssystem som sikrer elevenes utdanningsløp. Dette spørsmålet bør utredes nærmere.

Oslo kommune støtter forslaget om at den nye lovbestemmelsen også omfatter barn som får vedtak om midlertidig plassering utenfor hjemmet etter barnevernloven § 4-6 andre ledd og ved vedtak om flytteforbud og omsorgsovertakelse etter barnevernloven § 4-8.

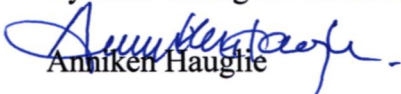
Faget religion, livssyn og etikk

Det foreslås å endre navnet på faget religion, livssyn og etikk (RLE) til kristendom, religion, livssyn og etikk (KRLE) i opplæringsloven samt å innføre et krav i læreplanen om at om lag halvparten av undervisningstiden skal benyttes til kristendomskunnskap. Oslo kommune mener dagens navn på en god nok måte beskriver fagets innhold.

Kristendomskunnskapens særlige plass i RLE-faget gjenspeiles i dagens læreplan med et høyere antall kompetansemål knyttet til kristendomskunnskap enn til øvrige religioner.

Endringsforslaget om å regulere tidsbruken på hovedområder i et fag, begrunnes med at det skal forhindre variasjoner i tidsbruken mellom skoler. En slik tidsregulering vil etter Oslo kommunes syn avvike fra andre læreplaner og fra prinsippet om å tilpasse læreplanen til skolens lokale forhold. Oslo kommune støtter ikke forslaget om å regulere tidsbestemmelser i faget. Dersom det innføres tidsbestemmelser av undervisningstiden uten at det gjøres endringer i kompetansemålene, er det viktig at bredden i faget ivaretas ved at samtlige kompetansemål blir dekket i undervisningen.

Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning

Anniken Hauglie

Vedlegg: Brev av 22.10.2014 fra KD